

Norme sanitare antiepidemice în sistemul de sănătate

As. Pr. Igienă Mihai Carmen Mariana
Evaluator ANMCS

DEFINIȚIA GENERALĂ A UNUI CAZ INFECȚIE ASOCIATĂ ASISTENȚEI MEDICALE (Decizia [2012/506/UE](#))

IAAM **asociată spitalizării actuale** este definită ca o infecție care corespunde uneia dintre definițiile de caz ȘI

- debutul simptomelor a fost în ziua 3 sau mai târziu (data internării = ziua 1) a spitalizării actuale SAU
- pacientul a fost supus unei intervenții chirurgicale în ziua 1 sau ziua 2 și prezintă simptome de infecție la nivelul intervenției chirurgicale înainte de ziua 3 SAU
- un dispozitiv a fost introdus pe cale invazivă în ziua 1 sau ziua 2 determinând o infecție intraspitalicească înainte de ziua 3

DEFINIȚIA GENERALĂ A UNUI CAZ INFECȚIE ASOCIATĂ ASISTENȚEI MEDICALE (Decizia [2012/506/UE](#))

IAAM **asociată unei spitalizări anterioare** este definită ca o infecție care corespunde uneia dintre definițiile de caz și

- pacientul se prezintă cu o infecție, dar a fost reinternat la mai puțin de 2 zile de la o internare anterioară într-un spital de boli acute

SAU

- pacientul a fost internat cu o infecție care îndeplinește definiția de caz pentru o infecție la nivelul intervenției chirurgicale (IIC), adică IIC a apărut în primele 30 de zile de la intervenție (sau, în cazul intervențiilor chirurgicale care implică un implant, infecția a fost profundă sau a afectat un spațiu/organ și a apărut în primul an de la intervenție), iar pacientul are simptome care îndeplinesc definiția de caz și/sau este sub tratament cu antimicrobiene pentru infecția respectivă

SAU

- pacientul a fost internat (sau îi apar simptome în primele 2 zile) pentru infecție cu *Clostridium difficile* la mai puțin de 28 de zile de la o externare anterioară dintr-un spital de boli acute

- O IAAM activă prezentă în ziua anchetei este definită ca o infecție în care semnele și simptomele de infecție sunt prezente la data anchetei sau semnele și simptomele au fost prezente în trecut, dar pacientul primește (încă) tratament pentru infecția respectivă la data anchetei.
- Prezența simptomelor și a semnelor ar trebui verificată înainte de începerea tratamentului pentru a determina dacă infecția tratată corespunde uneia dintre definițiile de caz pentru infecția nozocomială

Prevenirea infectiilor asociate asistentei medicale

este un obiectiv permanent a intregii activitati a spitalului, si se realizeaza în principal prin:

1. Măsuri de igiena spitalicească

- conditii de cazare
- microclimat
- alimentatie
- aprovizionare cu apa
- indepartarea reziduurilor
- sterilizare
- curatenie si dezinfectie

2. Alegerea procedurilor de tratament cu risc minim de infectie

3. Aplicare tehnicilor aseptice, a măsurilor antiseptice și utilizarea judicioasă a antibioticelor

- **Asepsia** este o metoda profilactica de prevenire, prin care organismul este ferit de infectia microbiana si este realizata prin curatenie si sterilizare
- **Antisepsia** este o metoda curativa care lupta impotriva infectiilor, prin utilizare de antiseptice.

Prevenirea infectiilor asociate asistentei medicale

- 4.** Aplicarea exacta si prompta a potentialului infectios si receptivitatii bolnavilor, prin aplicarea masurilor de izolare a surselor si de protectie a receptivilor.
- 5.** Supravegherea clinica a bolnavilor pentru depistarea IAAM si a celorlalte boli infectioase, supravegherea starii de sanatate a personalului, aplicarea masurilor de control, asigurarea informarii epidemiologice, a inregistrarii analizei si a raportarii cazurilor.
- 6.** Asigurarea pregatirii profesionale corespunzatoare a intregului personal a spitalului.

Infectiile intraspitalicești sunt de natura infectioasă și se împart în 2 mari categorii:

A. Boli transmisibile contactate în spital și determinate de germeni patogeni

B. Infecția cu germeni condiționat patogeni, care apar la grupuri cu rezistență scăzută la infecții (nou născuți, vârstnici, bolnavi cronici sau cu imunitate scăzută)

Pentru prevenirea infectiilor intraspitalicesti
masurile se impun:

- 1. Respectarea regulamentului privind
circuitele functionale al spitalului.**
- 2. Curatenia**

1. Respectarea regulamentului privind circuitele functionale al spitalului.

- Circuitul functional reprezinta sensul de circulatie in interiorul unitatilor sanitare a persoanelor, materialelor, alimentelor, lenjeriei si instrumentelor.

- a. Circuitul septic – Este sensul de circulatie care indica introducerea germenilor patogeni, generatori de infectii in interiorul unitatilor sanitare.

- b. Circuitul aseptice – este sensul de circulatie care asigura conditii de protectie impotriva infectiilor in interiorul unitatilor sanitare

- Circuitele septice trebuie sa fie separate de cele aseptice.
- In interiorul spitalului se impune respectarea urmatoarelor circuite functionale:

- circuitul de intrare si iesire a personalului
- circuitul de primire a bolnavului in spital
- circuitul lenjeriei
- circuitul alimentelor si veselei
- circuitul instrumentelor si materialelor
- circuitul vizitatorilor

2. Curatenia

reprezinta indepartarea totala a prafului si produselor straine de pe suprafete, obiecte sau tegumente, odata cu indepartarea produsilor si a substantelor organice care sunt suport nutritiv pentru microbi.

- Aceasta etapa se aplica inaintea metodelor de dezinfectie si sterilizare, in intretinerea generala a incaperilor.
 - Curatenia se face zilnic si consta din: curatarea patului, saltelei, pernei, mobilierului, peretilor si chiuvetei.
 - Materialele folosite sunt lavete, detergenti, galeti, mopuri.
- Curatenia incepe intotdeauna cu spatiile curate, se face zilnic si ori de cate ori este necesara.
- Curatenia pacientului consta in baie facuta in mod regulat cu apa si sapun, spalarea parului si schimbatul lenjeriei.
 - Curatenia personalului sanitar presupune spalarea mainilor, curatirea echipamentului de protectie si respectarea metodelor de asepsie si antisepsie.
 - Curatenia are avantajul ca actioneaza asupra microorganismelor.

Metode de curatenie

1. SPALAREA – Antrenarea prin udare si indepartarea pulberilor si substantelor organice, puterea de spalare depinzand de capacitatea de udare.

- Se realizeaza prin folosirea de apa calda si substante tensioactive. Apa calda la 35-40° are o putere de spalare superioara, iar inmuiera cu apa fierbinte la peste 55°C ingreuneaza spalarea deoarece precipita proteinele si le fixeaza pe suportul de tratat.

- Conditii de eficacitate:

- Utilizarea de apa calda cu calitati chimice corespunzatoare si putere de udare cat mai mare, prin adaosul in cantitati optime de agenti tensioactivi.
- Asocierea spalarii cu metode mecanice (agitare, periere, frecare)

- Respectarea timpilor de inmuiera si spalare, urmata de clatire abundenta.

2. STERGEREA UMEDA A SUPRAFETELOR – se utilizeaza pentru intretinerea curateniei intre doua spalari.

- Conditii de eficacitate:
 - Utilizarea de lavete sau stergatoare umezite cu solutie sau detergent proaspat
 - Schimbarea frecventa a lavetelor si a apei de stergere
 - Dezinfectia si uscarea lavetelor si a recipientelor de curatenie

- **3. ASPIRAREA** – Curatenia prin aspirare se recomanda numai cu aspiratoare umede, cu o constructie care sa permita a fi curatate, dezinfectate si mentinute uscat dupa utilizare.

4. METODE COMBINATE PENTRU CURATENIA CABINETELOR SI MOCHETELOR

Pot fi utilizate aparate care realizeaza spalarea si aspirarea umeda. In anumite cazuri se pot recomanda maturatul sau periatul umed, dar este o metoda eficienta redusa. Nu se recomanda maturatul uscat sau scuturatul in locuri circulate sau aglomerate.

- Curatenia in incaperi trebuie asociata intotdeauna cu aerisirea.
- Ustensilele si materialele de curatenie se depoziteaza in conditii igienice.

DEZINFECTIA

- O metoda de decontaminare prin care se urmareste distrugerea in proportie de 99–99,99% in mediul fizic inconjurator a formelor vegetative ale microorganismelor, in scopul prevenirii infectiei si a bolilor transmisibile, fiind o punte de legatura intre asepsie si antisepsie.

Dezinfectantul – Substanta chimica care poate distruge unele microorganisme patogene.

- Dezinfectantul se aplica in cazurile in care curatenia nu elimina riscul de raspandire a infectiei iar sterilizarea nu este necesara.
- In orice actiune de dezinfectie trebuie sa se aplice metode de protectie a muncii, pentru a preveni accidentele si intoxicatiile.

Dezinfectia se poate realiza prin metode fizice si chimice

Metode fizice

1. Prin caldura uscata – flambarea si incinerarea

Prin caldura umeda – pasteurizarea si fierberea

Cu raze ultraviolete

Regulile generale de utilizare a dezinfectiei

- dezinfectia profilactica completeaza curatenia dar nu o suplineste si nu poate inlocui sterilizarea
- eficienta dezinfectiei este conditionata de o curatenie riguroasa prealabila
- dezinfectia chimica se aplica numai in cazurile in care nu se poate practica dezinfectia prin caldura umeda
- in dezinfectia chimica se utilizeaza un numar redus de dezinfectante cu spectru larg bactericid si virulicid
- in prepararea si utilizarea dezinfectantelor sunt necesare cunoasterea exacta a concentratiei in substanta activa, folosirea de recipiente curate si utilizarea solutiilor in ziua respectiva
- pentru dezinfectia in focar se utilizeaza dezinfectante cu actiune asupra agentului specific
- utilizarea dezinfectantelor se face in conditii de protectie a muncii care sa previna accidentele si intoxicatiile

- Dezinsectia – reprezinta totalitatea procedeeelor de prevenire si distrugere a inmultirii insectelor care au rol in transmiterea bolilor infectioase (muște, gândaci, țânțari)
- Deratizarea – Prin deratizare se intelege totalitatea procedeeelor folosite pentru prevenirea si distrugerea rozatoarelor, care au rol in transmiterea bolilor infectioase